

**ПРЕДСТАВНИЦТВО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ
УКРАЇНОЗНАВСТВА НА ФОРУМІ КНИГОВИДАВЦІВ У ЛЬВОВІ**

15 – 18 вересня 2016 р. відбувся 23-й Міжнародний книжковий «Форум видавців у Львові», на якому, окрім представлення продукції книжкових видавництва, відбулися численні презентації нових видань, круглі столи з актуальних проблем сучасності, обговорення наукових, художніх, публіцистичних напрацювань, літературні читання, семінари та ін.

Науковці НДІУ на цьогорічному форумі представили свої напрацювання у кількох напрямках – історичному, культурологічному, релігієзнавчому.

15 вересня в рамках заходів форуму в Науковій бібліотеці Львівського національного університету імені Івана Франка директор НДІУ Богдан Галайко та співробітники інституту Олег Фешовець та Олександр Дедик взяли участь у дискусійній панелі «Україна і перші визвольні змагання. Обговорення нових видань з історії перших визвольних змагань 1917 – 1921 рр.». Участь в обговоренні взяли Микола Лазарович, Іван Хома та Віталій Манзуренко.

В рамках круглого столу було представлено двотомну монографію співробітника НДІУ Олександра Дедика «Чортківська офензива». У дослідженні, що опирається на численні українські та польські архівні джерела, розглянуто цілий спектр подій – від військової перемоги Галицької армії над чисельнішим польським військом під Чортковим 1919 р. до тогочасних міжнародних відносин та складного воєнно-політичного становища України.

В ході тематичного форуму з історії активно обговорювалось місце України

в геополітичному просторі, історичні та сучасні взаємини з Росією та Польщею.

17 вересня 2016 р. директор та співробітники НДІУ взяли участь в історичному круглому столі «Братня навала»: Україна – фронтір Європи чи авангард «руського міра?», на якому обговорювалися російсько-українські конфлікти, постійні агресивні плани Москви та їх вплив на Україну.

Ще один історичний круглий стіл – «Українсько-польські взаємини у ХХ ст.» – був спрямований на обґрунтування відповіді українських істориків на виклик, спричинений липневою ухвалою польських Сенату та Сейму з приводу подій на польсько-українському етнічному пограниччі в роки Другої світової війни. Озвучено багато дискусійних питань щодо подій на Волині, захисту власної суб'єктності.

Пізнавальною стала українознавча презентація культурологічного доробку НДІУ. Етнограф, професор Марина Гримич 16 вересня 2016 р. у Львівському музеї історії релігії провела презентацію книги про українців Бразилії «Життя під піньорами. Культурний ландшафт українських поселень Бразилії». Ця наукова монографія з історії та культури українських селян за океаном, їх господарювання, обрядів, вірувань, що на 80% збереглися у первинному вигляді, дає розуміння особливостей самозбереження своєї ідентичності у чужому середовищі.

Цього ж дня відбулася і презентація проекту Марини Гримич – книги «Українська Канадіана. Т 1. Піонерський період». Видання присвячене 125-річчю

українського поселення в Канаді. Матеріали висвітлюють основні етапи історії аграрної еміграції українців до Канади, заснування перших українських поселень у канадських преріях, піонерські роки, перші випробування та успіхи канадських українців. Марина Гримич зауважує, що по-різному сприймали українську культуру бразильці та канадці, коли вона тільки-но з'явилась на їхніх землях. Якщо в Канаді наші традиції, елементи одягу, ужиткового мистецтва здавались надміру екзотичними, дикими, мешканці Бразилії, палкі прихильники строкатості, небуденності, містицизму, радо вітали їх. Зрештою, багатолітнє співжиття двох барвистих націй утворило цікаве поєднання, проте не злиття.

Цікавою мандрівкою у колорит козацьких дерев'яних храмів стала презентація монографії професора Арсена Зінченка «Храми Якіма Погрібняка», яку модерував Богдан Галайко. Захід відбувся у два етапи. Спочатку про діяльність відомого українського архітектора Якіма Погрібняка, Лиманську школу храмобудування 17 вересня дізналися

учні Львівської української гуманітарної гімназії ім. Олени Степанів з поглибленим вивченням українознавства та англійської мови, а згодом відбулася презентація для широкого кола слухачів у Науковій бібліотеці Львівського національного університету імені Івана Франка. У монографії представлені чудові зображення козацьких храмів у Мерефі (Харківська обл.), Новоселиці (Дніпропетровська обл.), описи та замальовки, здійснені дослідником монументальної дерев'яної храмової споруди Лівобережної України Стефаном Таранушенком. Чудові багатокупольні споруди, які поєднують стрункість форм, високу мистецьку техніку задуму виконання, складну гру поверхонь, горизонтальних і вертикальних ліній, контрастний перегук білих верхів та кольорових одвірків, засвідчують особливий мистецький дар вишуканого храмового будування Якіма Погрібняка. Арсен Зінченко виділяє українське храмобудування як особливе знакове явище в культурному надбанні, яке має відродити українську традицію сучасної культової архітектури.